

แบบเสนอแผนงาน / โครงการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ชื่อโครงการ

“การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการตลาดลำไยของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร (ผ่านตลาดล่วงหน้า)”

ความเป็นมาหรือหลักการและเหตุผล

เกษตรกรประสบปัญหาสำคัญคือ ปัญหาด้านการผลิต และด้านการตลาด ในด้านการผลิตนั้นเกษตรกรยังไม่สามารถทำการผลิตลำไยให้ได้คุณภาพดีตามความต้องการของตลาดในต้นทุนที่เหมาะสม ส่วนในด้านการตลาดนั้น เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าเป็นปัญหาที่อยู่นอกเหนือจากการควบคุมของเกษตรกร คำถามคือทำอย่างไรเกษตรกรจึงจะสามารถขายผลผลิตได้ในราคาที่ดีขึ้นภายใต้ระบบตลาดที่เป็นอยู่ในขณะนั้นๆ เกษตรกรจำเป็นต้องเลือกในการที่จะขายลำไยสด (หรือลำไยอบแห้ง) ให้แก่พ่อค้าโดยตรง หรือขายให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ระบบการแทรกแซงราคา ซึ่งถือว่าเป็นตลาดส่งมอบทันที หรือจะขายในตลาดล่วงหน้าเป็นการประกันความเสี่ยงให้แก่เกษตรกรเอง และทำให้เกษตรกรมีทางเลือกมากขึ้น อย่างไรก็ตามในปัจจุบันเกษตรกรเกือบทั้งหมดยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดล่วงหน้า ดังนั้นจึงควรมีการเตรียมความพร้อมให้แก่เกษตรกร ให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในหลักการของตลาดล่วงหน้า ประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ และวิธีการที่จะใช้ประโยชน์จากตลาดล่วงหน้า โดยเฉพาะจากการขายลำไยในตลาดล่วงหน้า ในทันทีที่มีการเปิดการค้าขายลำไยในตลาดล่วงหน้า หรือนำไปประยุกต์ใช้กับการขายข้าว และสินค้าอื่นๆที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับการบริหารตลาดของผู้ปลูกลำไย
2. พัฒนาความรู้ของเกษตรกร โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. ประเมินผลกระบวนการเรียนรู้

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. เกษตรกรผู้ปลูกลำไยและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการของตลาดล่วงหน้า และสามารถทำการซื้อขายได้จำนวน 120 คน
2. ได้บทเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการเผยแพร่การค้าในตลาดล่วงหน้า สำหรับเกษตรกรทั่วไปให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

เกษตรกรมีทางเลือกในการขายลำไยมากขึ้น แม้ตลาดล่วงหน้าจะยังไม่เปิดค้าขายลำไย เกษตรกรจะมีแนวคิดในการบริหารการตลาดมากขึ้น

ความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

1. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในการแข่งขัน เนื่องจากเกษตรกรจะต้องปรับปรุงคุณภาพของลำไยให้ตรงกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะสินค้าจะต้องมีมาตรฐานตามกำหนดของการซื้อขาย
2. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจน โดยช่วยการพัฒนาตลาดลำไยเป็นหนึ่งในนโยบายของรัฐบาลที่สำคัญ

ผลลัพธ์

1. ได้มีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพ และมาตรฐานลำไย
2. เกษตรกรลดความเสี่ยงในด้านราคา

กิจกรรม

1. รับสมัครและคัดเลือกผู้ช่วยนักวิจัย 1 คน
2. รวบรวมเกษตรกรจำนวน 80 คน และนักเรียนจำนวน 40 คน รวมทั้งหมด 120 คน เพื่อเข้าร่วมโครงการ
3. ตรวจสอบเอกสาร เก็บข้อมูลปฐมภูมิ
4. จัดอบรมเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจให้แก่เกษตรกรและนักเรียนจำนวน 120 คนในด้านการบริหารการตลาด รวมทั้งการค้าขายสินค้าภายใต้ระบบของตลาดล่วงหน้า

5. จัดเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันระหว่างนักวิชาการ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบการผลิตและการตลาดลำไยภายใต้ระบบของตลาดส่งมอบทันทีและตลาดล่วงหน้า รวมทั้งเกษตรกรและนักศึกษา 120 คน ที่เข้าร่วมโครงการ
6. ออกสำรวจและสัมภาษณ์เกษตรกรหลังจากเข้าร่วมการอบรม เพื่อนำข้อมูลมาประเมินผลการเรียนรู้ของเกษตรกร

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 – เดือนกันยายน พ.ศ. 2549

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดย รศ.ดร.อารี วิบูลย์พงศ์